

ASIA Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 118 §:n mukaisen melua aiheuttavaa tilapäistä toimintaa koskevan ilmoituksen johdosta

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

Rio Tinto Exploration Finland Oy
Asiamies/edustaja:
Ab Scandinavian GeoPool Ltd
PL 35
01530 VANTAA

MELUA AIHEUTTAVA TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Geofysikaalinen lentomittaustutkimus.

Tutkimus toteutetaan Nivalan, Haapajärven ja Ylivieskan kaupunkien sekä Sievin kunnan alueella.

ILMOITUSVELVOLLISUUS JA TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN

Ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kirjallinen ilmoitus tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, kuten rakentamisesta tai yleisötilaisuudesta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää. Jos toimenpide tehdään tai tapahtuma järjestetään usean kunnan alueella, ilmoitus tehdään sille valtion valvontaviranomaiselle, jonka toimialueella melu tai tärinä pääasiallisesti ilmenee.

Ympäristönsuojelulain 122 §:n mukaan viranomaisen on ilmoituksen johdosta annettava päätös, jossa on annettava tarpeelliset määräykset toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja toiminnan järjestämiseen liittyvien jätelain mukaisten velvollisuuksien täyttämiseksi. Päätöksessä voidaan lisäksi antaa määräyksiä toiminnan tarkkailusta ja tiedotamisesta asukkaille.

TOIMINNAN KUVAUS JA YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Rio Tinto Exploration Finland Oy on toteuttamassa geofysikaalista lentomittaustutkimusta Nivalassa, Haapajärvellä, Ylivieskassa ja Sievissä. Lentomittauksissa Rio Tinto Finland Oy käyttää lentogeofysiikkamittausyhtiötä (SkyTEM). Lentomittauksella tutkitaan alueella olevien tunnettujen mineralisaatioiden antamia signaaleja ja arvioidaan, voidaanko käytettävää menetelmää soveltaa muilla alueilla uusien esiintymien paikantamisessa.

Tutkimusten arvioidaan kestävän yhteensä noin 20 päivää ajoittuen aikavälille 1.9.–31.10.2020. Lentomittaukset on tarkoitus suorittaa kaikkina viikonpäivinä alkaen aikaisintaan klo 8.00. Lennot päättyvät 45 min ennen auringonlaskua eli syyskuun alussa toiminta päättyy viimeistään klo 19.45 ja syyskuun lopussa viimeistään klo 18.00. Ehdotettu aikaväli on ilmoituksen tekijän arvion mukaan riittävä kattamaan mahdolliset yllättävät muutokset ja tauot kuten sääolosuhteet. Yhden päivän aikana suoritetaan tavallisesti kaksi 2-3 tunnin pituista lentoa

– yksi aamupäivällä ja toinen iltapäivällä. Lentojen välinen tauko on tarkoitettu lepoon ja polttoainetankkaukseen. Yhden päivän aikana lentokilometrejä kertyy noin 200-300.

Lentomittauksissa käytetään yhtä helikopteria, joka lentää noin 100 metrin korkeudella. Käytettävä mittauskalusto roikkuu helikopterista ollen noin 50 metrin korkeudella. Varsinaiset mitaukset eivät aiheuta melua, mutta helikopterin aiheuttama melu maantasolla on noin 84,4 dBA. Melu on kuitenkin lyhytaikaista helikopterin liikkuesssa mittauksen aikana noin 60-120 km/h nopeudella. Tutkimuksen tiedonkeruu on systemaattinen siten, että helikopteri liikkuu linjoissa edestakaisin kattaen koko tutkimuslupa-aluetta. Kahden lentolinjan välinen etäisyys on noin 50-100 metriä. Lentomittauksissa vältetään lentoja suoraan rakennuksien yli. Lentomittauksesta ei arvioida syntyvän kohtuutonta häiriötä. Meluhäiriön lyhytkestoisuuden takia tutkimuksen aikaiset melumittaukset arvioidaan tarpeettomiksi.

Tutkimuksiin osallistuu lentäjän lisäksi kaksi henkilöä. Helikopteri ja mittauskalusto kuljetetaan maanteitse tukikohdalle, joka tulee sijaitsemaan mahdollisimman lähellä tutkimusalueetta. Tukikohdasta tutkimusalueelle lennettäessä lentokorkeus on mittauslentoa huomattavasti korkeampi (400-500 metriä), jolloin melutaso maantasolla on hyvin pieni.

Tukikohtia on ilmoituksessa esitetty kolme: Haapaperä, Miettinen ja Karvoskylä. Ilmoituksen tekijän mukaan keskustelut maanomistajien kanssa näiden osalta ovat alkamassa. Tukikohdassa tapahtuvat seuraavat toimenpiteet: mittauskalusto kootaan, helikopteri lähtee ja laskeutuu, helikopteri tankataan, mittauskalusto ladataan, mittauskalusto varastoidaan, kaksi DGPS-mittauslaitetta ja kaksi magnetismia mittaavaa laitetta on paikalla tutkimuksen aikana. Helikopteri ja mittauskalusto säilytetään helikopterin tukikohdassa.

Toiminnassa käytettävät kemikaalit ja polttoaineet ja niiden varastointi on seuraava: helikopterin polttoaine Jet A-1, varastointi todennäköisesti säiliöautossa; generaattorin polttoaine lyijytön 95okt, varastointi jerrykannuissa; generaattorien öljy semisynteettinen 0W30, varastointi valmistajan muovipulloissa; generaattorien jäähdytysneste Alu Freeze G12+, varastointi valmistajan muovipulloissa.

Polttoaineen tankkaus tapahtuu tukikohdassa. Tankkaus tapahtuu kaksi kertaa päivässä. Polttoaineiden kulutus on 1000 litraa päivässä, jos päivän lentoaika täyttyy. Pilotti tai helikopteritekniikko on vastuussa polttoaineiden säilytyspaikasta ja laskeutumis/tankkauspaikasta. Tankkauspaikka on suunniteltu siten, että polttoaineet voidaan kuljettaa paikalle autolla.

Toiminnassa syntyvät roskat lajitellaan tukikohdassa. Jätehuollosta sovitaan Vestia Oy:n kanssa.

Mahdollisiin ympäristövahinkoihin varaudutaan laatimalla tankkaukseen liittyen tarkat ohjeistukset. Ohjeet valmistuvat, kun käytettävä tankkauskalusto tiedetään tarkasti. Tankkauspaikalla on öljyvahinkojen torjuntakalustoa. Polttoöljysäiliöiden alla on vuotosuoja-alusta. Helikopterin polttoainetta ei säilytetä muiden polttoaineiden kanssa. Toiminnassa noudatetaan lentopolttoaineiden käsittelyyn liittyviä turvallisuuskäytäntöjä. Kun polttoainetta täytetään, vuotosuoja-alusta on aina käytössä. Tämä työvaihe seurataan aina tarkasti. Jos vuotoja tapahtuu, toiminta pysähdytetään ja ryhdytään toimenpiteisiin viipymättä.

Toiminnassa pyritään ensisijaisesti estämään ympäristövahinkojen tapahtuminen. Mahdollisista ympäristövahingoista ilmoitetaan pelastuslaitokselle hätäkeskuksen kautta. Toiminnanharjoittaja ottaa käyttöön öljyntorjuntakaluston ja toiminnanharjoittajan sisäinen ilmoitusketju aktivoituu.

Ilmoituksen mukaan alueella on pohjavesialueita. Nämä eivät ilmoituksen tekijän mukaan sijaitse tukikohtien lähellä. Alueella ei ole Natura-alueita. Alueella on kaksi yksityismaiden luonnonsuojelualueita; YSA 230504 ja YSA 230803, toiminta ei ilmoittajan mukaan vaikuta näihin luontoarvoihin.

Lentomittauksista ilmoitetaan paikallisissa sanomalehdissä noin kaksi viikkoa ennen mittauksen aloittamista. Lisäksi ilmoitus tehdään kunnille sekä Jokilaaksojen pelastuslaitokselle, kun tarkka aloituspäivä on tiedossa.

Ilmoituksen tekijällä ei ole tiedossa, että toiminta tarvitsisi meluilmoituksen lisäksi muita viranomaislupia.

ASIAN KÄSITTELY

Ilmoituksen vireilletulo

Meluilmoitus on tullut vireille Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen (ELY-keskus) 17.7.2020. Ilmoitusvelvollinen on täydentänyt ilmoitustaan 27.7.2020, 3.8.2020, 10.8.2020/ uusi helikopterin tukikohta ja 21.8.2020/ tutkimusalueen laajentaminen.

Lausunnot ja ilmoituksesta tiedottaminen

Ilmoituksesta on kuulutettu Nivalan, Haapajärven ja Ylivieskan kaupunkien, Sievin kunnan sekä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen sähköisillä ilmoitustauluilla 5.-26.8.2020. Kuulutusasiakirjoja on täydennetty hakijan täydennyksen 10.8.2020 johdosta (uusi helikopterin tukikohta). Ilmoitusasiakirjat on kokonaisuudessaan asetettu uudelleen nähtäville ilmoituksen tekijän täydennyksen 21.8.2020 (toiminta-alueen laajentaminen) johdosta 26.8.-17.9.2020 väliseksi ajaksi. Ilmoituksesta on pyydetty lausunto Nivalan, Haapajärven ja Ylivieskan kaupunkien sekä Sievin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisilta.

Ilmoituksesta ei ole annettu lausuntoja eikä mielipiteitä.

RATKAISU

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä ilmoitetun tila-
paista melua aiheuttavan lentomittauksen seuraavin ehdoin:

1. Lentomittaus voidaan toteuttaa ilmoituksessa esitettynä ajankohtana 1.9.-31.10.2020 välisenä aikana. Lentomittaus voidaan suorittaa kaikkina viikonpäivinä alkaen aikaisintaan klo 8.00. Lentojen tulee päättyä 45 minuuttia ennen auringonlaskua eli syyskuun alussa toiminnan tulee päättyä viimeistään klo 19.45 ja syyskuun lopussa viimeistään klo 18.00.
2. Lentomittauksesta tulee ilmoittaa paikallisissa sanomalehdissä ja alueen päälehdissä ennen mittauksen aloittamista. Ilmoituksesta on käytävä ilmi lentomittauksen kokonaiskesto, lentojen ajoittuminen, päivittäiset työajat ja ilmoituksen tekijän, myös ympäristöasioista vastaavan henkilön, yhteystiedot ja puhelinnumerot. Vähintään yhden toiminnasta vastuussa olevan henkilön on oltava tavoitettavissa lehti-ilmoituksessa mainittujen yhteystietojen avulla koko toiminnan ajan.
3. Töiden aloittamisesta on ilmoitettava viipymättä toiminta-alueen kuntien ympäristöviranomaisille. Töiden lopettamisesta on ilmoitettava em. viranomaisille viikon kuluessa töiden päättymisestä.
4. Polttoaineiden, öljyjen ja muiden haitallisten aineiden pääsy maaperään ja vesiin tulee estää. Ilmoituksen tekijän on varauduttava estämään ympäristölle haitallisten aineiden leviäminen vuotoina ympäristöön toiminnan normaalitilanteessa ja mahdollisissa onnettomuustilanteissa. Mahdollisiin vahinkotapauksiin tulee varautua ennakkoon riittävällä öljyntorjuntakalustolla, kuten imeytysmateriaalilla. Vahinkotapauksista on ilmoitettava palo- ja pelastusviranomaisille sekä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle. Vahinkotapausten yhteydessä saastunut maa-alue tulee puhdistaa välittömästi. Öljyvahinkojen torjunnassa tarvittava osaaminen on varmistettava.

Pohjavesialueella toimittaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden ja maaperän suojeluun. Kaikki pohjaveden ja maaperän pilaantumista mahdollisesti aiheuttavat toiminnot on tehtävä siten, ettei pilaantumisen vaaraa ole.

Polttonesteiden tankkaus- ja täyttöpaikat on sijoitettava siten, että polttoaineet eivät pääse vahinkotilanteissakaan maa- ja kallioperään, pinta- tai pohjavesiin tai jätevesiviemäriin. Tankkaus- ja täyttöpaikoilla on oltava imeytysainetta ja kalustoa mahdollisten vuotojen keräämistä ja säilyttämistä varten.

Jäteöljyt ja muut öljyiset jätteet on lajiteltava omiin tiiviisiin asianmukaisesti merkittyihin astioihinsa ja toimitettava ympäristöluvan omaavalle yritykselle jatkokäsittelyyn.

5. Lentomittauksen aikainen jätehuolto tulee järjestää jätelainsäädännön ja kuntien jätehuoltomääräysten edellyttämällä tavalla. Lentomittaustoiminnan piiriin kuuluvat alueet, etenkin helikopterin tukikohta-alueet tulee siistiä jätteistä välittömästi työn jälkeen. Toiminta ei saa aiheuttaa roskaantumista.
6. Mahdolliset poikkeustilanteet ja niihin liittyvät toimenpiteet sekä lentomittauksen johdosta tulevat valitukset melusta tai muista ympäristövaikutuksista tulee toimittaa tiedoksi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja toiminta-alueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille.

RATKAISUN PERUSTELUT

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus katsoo, että ilmoituksessa esitetyn mukaisesti toimittaessa ja edellä annettuja määräyksiä noudattaen lentomittaus täyttää ympäristönsuojelulain mukaiset vaatimukset. Ilmoitettu toiminta on tilapäistä, eikä se todennäköisesti vaikuta olennaisesti yleisiin tai yksityisiin etuihin. Ilmoituksen mukaan melu on lyhytaikaista helikopterin liikkua mittausten aikana noin 60-120 km/h nopeudella ja kahden lentolinjan välinen etäisyys ollessa noin 50-100 metriä.

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Ympäristönsuojelulain 122 §:n mukaan ilmoituksen johdosta tehtävässä päätöksessä voidaan antaa tarpeellisia määräyksiä toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä, toiminnan tarkkailusta ja tiedottamisesta asukkaille sekä toiminnan järjestämiseen liittyvien jätelain mukaisten velvollisuuksien täyttämistä. Tarvittaessa toiminta voidaan rajoittaa tiettyyn aikaan työmaan läheisyydessä asuvien riittävän lepo- ja virkistysajan turvaamiseksi.

Erityisen häiritsevää melua ja ääntä aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta on aina etukäteen tiedotettava melun ja äänen vaikutuspiirissä oleville asukkaille sekä muille sellaisille taholle, joille saattaa aiheutua haittaa tai häiriötä. Lentomittauksesta tulee ilmoittaa paikallisissa sanomalehdissä ja alueen päälehdissä ennen mittausten aloittamista. Tiedottamalla voidaan vähentää työstä naapureille ja erityisen herkille kohteille aiheutuvaa haittaa tai häiriötä. Tieto toiminnan aloittamisesta ja lopettamisesta on tarpeen valvonnan kannalta.

Mahdollisten onnettomuustilanteiden yhteydessä syntyvien ympäristön pilaantumista aiheuttavien vahinkojen torjuntaan on varauduttava. Toiminta ei saa aiheuttaa ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaan pohjaveden pilaantumista. Maaperän tai pohjaveden pilaantumista aiheuttaviin vahinkoihin on varauduttava muun muassa käyttämällä polttoöljysäiliöiden alla vuotosuojalustaa mahdollisten öljy- tai vastaavien vuotojen varalta.

Toiminnanharjoittajan on minimoitava luonnolle aiheutuvat vahingot ja järjestää jätehuolto asianmukaisesti. Jätelain 73 §:n mukaan roskaantuneen alueen siivoamisvelvollinen on toiminnan järjestäjä alueella, joka on roskaantunut toiminnan johdosta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6 §, 14 §, 16 §, 17 §, 20 §, 118 §, 122 §, 190 § ja 191 §
Ympäristönsuojeluasetus (713/2014, muutos 86/2015) 24 § ja 26 §
Jätelaki (646/2011) 1 §, 8 §, 13 § ja 15 §

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSI ANTAMINEN

Päätös

Rio Tinto Exploration Finland Oy
Asiamies/edustaja:
Ab Scandinavian GeoPool Ltd

Tiedoksi

Suomen ympäristökeskus, kirjaamo
Nivalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Haapajärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Ylivieskan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Sievin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tiedottaa tästä päätöksestä kuuluttamalla ympäristönsuojelulain 122 §:n mukaisessa järjestyksessä Nivalan, Haapajärven ja Ylivieskan kaupunkien, Sievin kunnan sekä Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sähköisillä ilmoitustauluilla.

MAKSU JA SEN PERUSTELU

Maksu 570 euroa ei arvonlisäverollista myyntiä

Maksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) perusteella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1372/2018) maksutaulukon mukaan. Maksutaulukon mukaan maksu tilapäistä melua tai tärinää aiheutuvasta toiminnasta tehtävän ilmoituksen käsittelystä enintään kymmenen tuntia valmisteluaikaa vaativissa pienehköissä ilmoitusasioissa on kiinteä taulukkohinta, joka on 570 euroa.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion maksuperustelaki (150/1992)
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 annettu valtioneuvoston asetus (1372/2018)

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja siitä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Muutosta saavat hakea kirjallisella valituksella asianosainen, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja asiassa yleistä etua valvova viranomai-

nen.
Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

ASIAN RATKAISEMINEN

Päätöksen on ratkaissut yksikön päällikkö Juhani Kaakinen ja esitellyt ylitarkastaja Heli Törrö (p. 0295 038429, joka antaa asiassa lisätietoja. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan lopussa.

Tämä asiakirja POPELY/1713/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/1713/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kaakinen Juhani 21.09.2020 08:38

Esittelijä Törtö Heli 21.09.2020 07:21